

CUPRINS:

Notă biografică

Prolog

PARTEA ÎNTÂI „Trecut-am prin foc și prin apă și ne-ai scos la odihnă”

Vindecarea paralticului la scaldătoarea Vitezda

Atunci când știința se dezmente

Marea minune pe care n-o putem îndura

Există viață care nu merită?

De la nedreptate la mântuire

De ce mi se întâmplă mie una ca asta, Dumnezeul meu?

PARTEA A DOUA „De la moarte la viață”

Aproape de cel ce pleacă

Unde se duc îngerii?

La hotarul dintre viață și moarte

Muntele Negru din Grammatiko

Salvarea prin Cruce și învierea

Adormirea unui sfânt

În loc de epilog

Vindecarea paralicului la scaldatoarea Vitezda

„Doamne, nu am om”

Cât de cumplită e lumea în care trăim! Oriunde ți-ai întoarce privirea nu vezi decât durere, nedreptate, răutate, tensiune, păcat, violență, război, nefericire. Oare de ce? Și pentru ce să coexiste toate acestea alături de frumusețea lumii înconjurătoare, de neasemuita bunătate, de măreția umană? De ce trebuie să-și dispute locul binele și răul? De ce să se amestece fericirea cu nefericirea? De ce să se ia la întrecere neîncetat întrebarea răscolitoare a absenței lui Dumnezeu sau chiar a inexistenței Sale cu suspiciunea mistică a prezenței dumnezeiești?

Lumea aceasta nu trimite la un Dumnezeu manifest, perceput prin simțire sau descoperit prin rațiune. Pe un astfel de Dumnezeu mai degrabă îl exclude. Înțelegerea Lui cu ajutorul rațiunii conduce la îndoieli dureroase. O dinamică a vieții fără continuitate. O frumusețe nemărginită ce are ca epilog o moarte certă. O îmbrățișare strânsă a lui” pentru totdeauna” cu dezamăgirea infinită a lui „acum”. Nefericirea unor concluzii nihiliste!

Însă fără Dumnezeu lumea este de nesuportat.

Orice gând al absenței Sale provoacă dezamăgire profundă, sentimentul zădărnicii, lipsă de scop, nesiguranță în privința destinației finale a umanității, atrage după sine o existență privată de un principiu cauzator și de *logos*. Ușurința cu care se optează pentru iresponsabilitatea față de prezent reprimă perspectiva unui viitor nemărginit și așteptările legate de o viață superioară. Dimpotrivă, constatarea prezenței lui Dumnezeu naște speranță, aduce lumină, oferă un sens. *Evanghelia* ni-L înfățișează pe Dumnezeu cel Viu, lucrător, Care intervine în istorie. Citirea ei ne este spre luminare și mângâiere. Nenumărate fapte vădesc prezența lui Dumnezeu! Minunile Sale ne adevăresc puterea și dragostea Lui. Sinceritatea cu care este scrisă ne încredințează de autenticitatea cuvintelor Sale. O citești și exclami: „Cu noi este Dumnezeu. Înțelegeți, neamuri, și vă plecați, căci cu noi este Dumnezeu!” Dumnezeu este cu noi. Această certitudine este izvorul puterii noastre. Nu citim *Evanghelia* pentru a ajunge la credință. Credința ne determină s-o deschidem, cu nădejdea de a ne afla lumina.

Dar iată că uneori lectura *Evangheliei* ne surprinde. În loc să ofere sprijin, smintește; în loc să zidească, prăbușește; în loc să lămurească, dezorientează. Îți descoperă adevăruri de care te minunezi, dar atunci când încetezi să te gândești la ele, te simți prins în capcana unor impasuri sufocante.

O primă privire aruncată asupra minunii vindecării paralicului de la scaldatoarea Vitezda, precum este descrisă în capitolul al V-lea al *Evangheliei după Ioan*, impresionează prin puterea dumnezeiască a lui Hristos. Într-adevăr, doar prin cuvântul Său covârșește neașteptata și rar întâlnita minune în mijlocul apei tulburate de înger și aduce mângâiere prin surpriza unei vindecări uimitoare, în condiții cu totul nemaiîntâlnite. Însă o lectură mai atentă a circumstanțelor înfățișate răstoarnă cu totul perspectiva asupra minunii. Se nasc întrebări care pun la încercare mecanismele credinței. Îl provoacă într-un mod necruțător pe adeptul raționalismului, descumpănindu-l.

Domnul Se apleacă asupra unui om care zăcea de 38 de ani la pat, vindecându-l într-un fel impresionant. *Evanghelistul* Ioan, cu conciziunea sa caracteristică, ne prezintă vindecarea taumaturgică. Și dacă rezultatul aduce mângâiere credinței, detaliile acestei minuni o pun la încercare.

Un bazin de apă și în jurul lui, după descrierea *Evanghelistului*, „mulțime de bolnavi, orbi, șchiopi, uscați, așteptând mișcarea apei”. În jurul acestei scaldători o mulțime tristă de oameni nefericiți, aflați în chinuri cumplite, fiecare cu suferința sa, dar toți

laolaltă cu o nădejde neobișnuită și animată rivalitate. Pândesc venirea pe neașteptate a unui înger spre a tulbura apa din scaldătoare. De cum prind de veste, toți aceștia se străduiesc, cu restul lor de vigoare trupească, sub presiune a uriașă a dorinței lăuntrice, să se târască spre scaldătoare, fiindcă „cine intra întâi, după tulburarea apei, se făcea sănătos, de orice boală era ținut”: numai cel ce va fi reușit să se afunde primul se va fi vindecat de orice boală ar fi suferit; numai primul însă.

Între toți aceștia se afla și un paralytic, bolnav de 38 de ani. Domnul Iisus, trecând prin scaldătoarea Vitezda și „văzându-l pe acesta zăcând”, S-a apropiat de el și i-a zis: „Voiești să te faci sănătos?” Ce întrebare simplă! Dar acela nu răspunde direct, „Firește, voiesc”, ci spune: „Doamne, nu am om, care să mă arunce în scaldătoare, când se tulbură apa”, nu am pe nimeni care, de îndată ce apa este tulburată, să mă împingă ca să intru eu cel dintâi în apă. Deși ajung aproape de apă, „altul se coboară înaintea mea”. Domnul nu-i răspunde nimic altceva decât: „Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă.” Și astfel, într-un chip foarte simplu și cu totul diferit de ceea ce se petrecea acolo, Domnul îi redă sănătatea, îl scoală din patul durerii și al încercării. Și nu doar atât: îi dă suficientă putere cât să-și ridice patul și să plece cu binecuvântarea lui Dumnezeu. Fără să miște un deget! Printr-un singur cuvânt! După 38 de ani! După o viață de om!

De obicei, insistăm asupra părții a doua – asupra impresiei puternice pe care o lasă minunea și mărturisim puterea lui Dumnezeu, capacitatea Sa de a transgresa puterea taumaturgică prin acte surprinzător mai mari decât cele de mai înainte, care vindecă înțelept împreună cu trupul și sufletul. Dacă gândirea noastră se limitează la descrierea de început, sentimentele lăuntrice vor fi mult diferite.

Imaginea este terifiantă. Priveliștea, respingătoare. Întrebările, necruțătoare. Îngerul, fără a înștiința, „în anumite clipe”, tulbură apa și numai „cine intră întâi” își află tămăduirea. Aici minunea ia sfârșit, aici secătuiește și mila lui Dumnezeu. Aici începe drama gândirii și rațiunii. Durere cumplită, nedreptate de neînțeles, întrebări fără răspuns. Mila lui Dumnezeu redusă la minimum, doar pentru unul singur, pentru cel dintâi. Cum ar putea fi acest lucru în acord cu rațiune a noastră? Cum să dea sens iubirii divine, dreptății, smereniei Sale? Cum să ne convingă de prezența Sa? Mai degrabă ne provoacă la gândul absenței Sale.

Cum e cu putință să crezi că Dumnezeu alege să-și arate în felul acesta dumnezeirea și să dea vindecarea? De ce să fie nevoie – ne putem imagina o astfel de scenă – să se coboare îngerul pentru a tulbura apa numai într-o anumite clipă, pe neaș-